

عنوان مقاله:

ترکیب فرم های مربع و دایره، کهن الگوی پایه در معماری ایرانی مساجد صفوی اصفهان

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در عمران، معماری و شهرسازی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

گل آرا کرباسیان - دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین الملل قشم، دانشجوی کارشناسی ارشد معماری

حامد ایمان طلب - دانشگاه آزاد اسلامی واحد قشم، گروه معماری

خلاصه مقاله:

استفاده از ترسیمات هندسی در هنر و معماری ایران سابقه طولانی دارد. طرح مایه های هندسی مخصوصا پس از اسلام، برای معین کردن اندازه های بنا و به دست آوردن تناسبات مطلوب مورد استفاده قرار گرفته است. در آفرینش و طراحی اشکال مختلف موجود در طبیعت می توان نسبت های معینی را مشاهده نمود. این نسبت ها آن دسته از روابط هندسی هستند که ریشه ای غیر مادی دارند و به جهت آن که از اصول روحانی و مافوق طبیعی با اعتقاد بر مقدس بودن موضوع خود پیروی می کنند و دارای یک زبان نمادین و ویژگی های روحانی هستند و می توانند به آنها هندسه مقدس اطلاق نمود. این دیدگاه که هندسه دارای ارزش مقدس بوده است قسمتی از یک دیدگاه کلی تر است که در آن تمدن بشری در دوران باستان خود دارای یک منشاء روحانی و عبادی بوده است، و بنابراین تاریخ استاده از هندسه مقدس توسط انسان به قرن ها قبل باز می گردد. سنت فیثاغورثی، علوم مصری و بابلی که از آنها ریشه می گیرد، و ریاضیات ایرانی، که بخشی از آن عقلانیت فیثاغورثی را به خاطر می آورد، بر اساس اعتقاد بر مقدس بودن مفهومی اعداد و نمادین بودن آنها پایه گذاری شده اند، در جهان سنتی، هندسه از سایر علوم چهارگانه فیثاغورثی، یعنی حساب (عدد)، موسیقی، نجوم، تفکیک ناپذیر بود. هندسه سنتی با ترکیبات و اشکال نمادین فضا در ارتباط است. اشکال هندسی مانند مثلث، مربع و چندضلعی های منتظم مختلف، مارپیچ و دایره در دورنمای سنتی، همانند اعداد سنتی، به عنوان چهره های کثرت در وحدت تلقی می شوند. در مقاله حاضر، به بررسی چگونگی ترکیب هندسه های مربع و دایره که از کهن الگو های تاریخ معماری ایرانی به شمار می آیند در مقاطع افقی و عمودی مساجد صفوی اصفهان می پردازیم.

کلمات کلیدی:

ترکیب، فرم های هندسی، کهن الگو، معماری ایرانی، تقدیس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/449611>

